

Pravo unakrsno ispitivanje, ali bez srži: Svedok, Srbin iz Hrvatske, kaže da su ekstremisti želeli rat, ali nema saznanja o Mioševićevoj odgovornosti

Author: [IWPR](#)
[ICTY](#)

Dan 104

Po prvi put u više od sto dana suđenja, Milošević je u unakrsnom ispitivanju pokazao neko pravničko znanje. Neki posmatračači su to shvatili kao znak da je konačno počeo ozbiljno da shvata svoju odbranu.

Ovo se desilo za vreme unakrsnog ispitivanja zaštićenog svedoka C-037. Na žalost posmatračača, Pretresno veće se petnaestak puta u četiri dana svedočenja povlačilo iza zatvorenih vrata, pa se ne može reći koliko je uspešno bilo ukupno Miloševićevo unakrsno ispitivanje.

Svedok C-037 nije imenovan, ali je jasno da se radi o srpskom političkom lideru iz Zapadne Slavonije. On je rekao da je on, kao i drugi u Zapadnoj Slavoniji, težio sporazumnom rešenju problema koje su hrvatski Srbi imali u periodu dok je Hrvatska išla prema nezavisnosti. Međutim, prevladali su ekstremisti, koji su težili bliskijem povezivanju sa maticom, a koji su zastrašivali lokalne Srbe da im preti opasnost od hrvatskog fašizma. U tome su im pomagali srpski mediji, sa kojima su bili u bliskim vezama. U otvorenom delu suđenja svedok C-037 nije ukazao na neku drugu moguću vezu između optuženog i događaja u Hrvatskoj tih godina.

Milošević, u demonstraciji pravničkog umeća, je uspeo da navede svedoka da kaže da, kao osoba na položaju, nije imao direktna saznanja o Miloševićevoj ulozi u zločinima. Ne znamo da li je u delu pretresa koji je održan iza zatvorenih vrata možda rekao da je o tome imao indirektnu informaciju.

Tokom prvog dana unakrsnog ispitivanja, Milošević je uspeo da izvuče iz svedoka nekoliko priznanja koja su umanjila značaj njegove izjave za tužilaštvo. Ne, lokalnu Socijalističku Partiju Srbije nije osnovao neko iz Srbije. Ne, niko iz Srbije nije organizovao ni financirao SAO Krajinu. Nije mogao da kaže da li su Teritorijalnu odbranu podržavali Srbija ili JNA, i priznao je da su njeni članovi i organizatori bili lokalni Srbi. Milošević je takođe uspeo da navede svedoka da se složi da je atmosfera straha i nesigurnosti nastala spontano, nakon ustavnih promena u Hrvatskoj, kada su Srbi proglašeni nacionalnom manjinom bez jasno definisanih nacionalnih prava.

Ipak, u nekim važnim detaljima svedok nije odstupao. Kada je Miošević rekao da su se Srbi samo branili na teritoriju na kome su vekovima živeli, C-037 je žustro odgovorio: 'Tamo gde su Srbi imali kontrolu, nise smeli da pale hrvatska sela, da proteruju i ubijaju ljude. To nije pravo... Ako se branite, niko vam ne daje pravo da ubijate druge.' Svedok je objasnio da su i on i njegova porodica živeli u Hrvatskoj, i da su im komšije i prijatelji bili Hrvati. 'Rođen sam u Hrvatskoj. I moji roditelji isto. Oni su preživeli Drugi svestki rat. Njihove porodice su pobijene u ustaškim logorima, ali njih su spasili Hrvati. Mi imamo primera gde smo se međusobno ubijali i spašavali. Ja živim u ubeđenju da smo mi Srbi morali više da uradimo da ovo sprečimo. Mene nije bilo strah. Mog oca su Hrvati spasili iz logora kada je imao 12 godina.'

Premda u otvorenoj sesiji nije direktno povezao Beograd sa zločinima protiv Hrvata u Hrvatskoj, svedok je insistirao da su zločini počinjeni, i da su ekstremisti koji nisu želeli političko rešenje potpaljivali strah i histeriju kod naroda. Tužilac je u toku saslušavanja donekle uspeo da navede svedoka da obnovi svoju raniju izjavu da je JNA najverovatnije organizovala i snabdevala Teritorijalnu odbranu.

Iako je Milošević bio uspešan prvog dana, drugog dana je pao na ispitu. Umesto da ispituje svedoka o događajima u kojima je lično učestvovao ili o kojima je imao direktna saznanja, Milošević je opet počeo da drži govore, komentariše izjavu svedoka, i da se svađa s njim. Sudija Mej je prokomentarisao da optuženi pokušava da iznese svoje viđenje celog procesa praveći se da unakrsno ispituje svedoka.

'Otišli ste veoma daleko od onoga o čemu svedok može da govori. On je rekao da je bio uhapšen, optužen za izdaju i špijunažu, da je bio pritvoren u Beogradu... Uopšte ste niste osvrnuli na ovo u unakrsnom ispitivanju. Mi nećemo da slušamo beskrajnu tu quoque odbranu .. optužbe druge strane za zločine. Sudi se Vama, i dokazi se iznose protiv Vas. Ako osporavate izjavu svedoka, onda izvolite da iznesete argumente. To je Vaša dužnost, a ne iznošenje Vašeg viđenja događaja i optuživanje drugih. To može da bude nebitno. Potsećam Vas na snimljen razgovor sa Karadžićem. Bilo bi bolje da diskutujete o zločinima koje su navodno počinili pripadnici Teritorijalne odbrane i drugi.'

Milošević je odgovorio da mu nije namera da iznosi tu quoque odbranu (ako je jedna strana činila zločine, činila ih je i druga -- Međunardoni sud ne prihvata ovakvu odbranu.) 'Moja odbrana nije kako to Vi kažete tu

quoque, jer Srbija nije kriva za zločine. Ja govorim o građanskom ratu u Hrvatskoj, a Srbija nije bila u ratu sa Hrvatskom i nije učestvovala u zločinima. Ja sam dokazao preko ovog svedoka da su sve jedinice bile lokalne i da Srbija nije učestvovala. To nije tu quoque...'

Iako su sudije rekli da u ovom suđenju neće dugo da se bave zločinima koje su hrvatske snage počinile nad Srbima, Milošević je uporno ispitivao svedoka o postupcima Hrvata, uključujući o stvarima o kojima ovaj nije imao direktnih saznanja. U jednom momentu pitao je svedoka da li je bio upoznat sa švercom oružja u Hrvatsku iz Istočne Nemačke i iz Paname. Čak i kada je svedok odgovorio odrečno, Milošević je nastavio: 'Da li se sećate kada je bio zaplenjen Boeing 707 iz Ugande pun oružja?' Iznerviran što Milošević uporno odbija da se drži tema o kojima svedok možda ima lična saznanja, sudija je preformulisao pitanje: 'Da li ste učestvovali u konfiskaciji Boeinga?' Na to je svedok C-037 odgovorio: 'Ne. O tome sam čuo na televiziji.'

Kada je Milošević uporno nastojao da zadrži diskusiju na svetskim ratovima i na još ranijoj istoriji, sud ga je upozorio da ne ispituje svedoka o događajima iz vremena pre njegovog rođenja. 'Gde ide ovo unakrsno ispitivanje? Pitate svedoka o stvarima koje su se desile mnogo pre njegovog rođenja. Vi kao da mislite da je to relevantno za .. za 1991. Moraćemo da odlučimo kako da se prema tome postavimo. Vi kažete da su Srbi bili u strahu, koji je delomično bio posledica događaja od 50 godina ranije. Tužilaštvo Vas tereti da su Vaše snage odgovorne za zločine protiv hrvatskog naroda. Moraćemo da rešimo ovaj konflikt. Nema smisla da o ovome ispituje svedoka koji tada još nije bio ni rođen.'

Ponovo se Veće obratilo prijateljima suda sa zahtevom za pomoć pri određivanju obima ispitivanja. 'Gospodine Kej, koliko daleko treba da ide ovo unakrsno ispitivanje?' Prijatelj suda je odgovorio da je tema relevantna, ali da je efekat ograničen. Naglasio je da je 'veoma zabrinut da optuženi iznosi svoje stavove, umesto da odgovara na navode optužbe.'

Sudije su objavili da će da saslušaju dvojicu istoričara, po jednog sa svake strane, ali su od Miloševića zatražili da diskusiju ograniči na zločine za koje je optužen. Milošević je, dakle, u dilemi: da li i dalje da iznosi svoju odbranu srpskog naroda, koji nije optužen, ili da konačno počne da se ozbiljno brani od optužbi on sam, koji je optužen za ratne zločine, zločine protiv čovečnosti i genocid.

Location: [Balkans](#)
[Macedonia](#)
[Serbia](#)
[Kosovo](#)

Focus: [Coalition for International Justice \(CIJ\) Trial Reports Archive \(Bos-Hrv-Srp\)](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/pravo-unakrsno-ispitivanje-ali-bez-srzi-svedok>